

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת הבכירה רונית פינצ'וק-אלט

תובע

דרור אלון

ע"י ב"כ עו"ד דוד פרחיה

נגד

נתבעת

ד"ר יעל ישראל ויילר
בעצמה

פסק דין

1

2

3 לפני תביעה בגין לשון הרע שהגיש התובע נגד הנתבעת בגין מסע הכפשות שהיא מנהלת נגדו, לטענתו,
4 במסגרתו כינתה אותו נאו-נאצי ותארה אותו כמי שמחזיק בעמדות פרו-נאציות.

5

6

רקע עובדתי ועיקר טענות הצדדים

7 1. התובע, בן של ניצול שואה, לטענתו, עובד כמורה לתנ"ך בבית הספר בכפר הנוער עתיד ע"ש
8 יוענה ז'בוטינסקי (להלן: "בית הספר").

9 2. בשעות הפנאי מתנדב התובע באתר ויקיפדיה העברית (להלן: "האתר"), נמנה על קהילת
10 העורכים והוא מסייע בכתיבה או עריכה של אתרים באתר.

11 3. הנתבעת בעלת תואר דוקטור בהיסטוריה, עוסקת עצמאית, בין היתר, בחקר השואה.

12 4. בעבר נמנתה הנתבעת על קהילת העורכים באתר ויקיפדיה אולם הוחלט על הוצאתה מקרב
13 העורכים עוד לפני שהתובע החל פעילותו באתר, וממילא אין לתובע כל קשר לסילוקה של
14 הנתבעת מפעילותה כעורכת באתר.

15 5. התובע טוען כי מעת שסולקה, החלה התובעת להתנכל לעורכים באתר (וגם קודם לכן נהגה
16 להתבטא באופן בוטה כנגד עורכים שפעילותם לא מצאה חן בעיניה).

17 6. הנתבעת טוענת כי יש לה ביקורת כנגד הפעילות ואופן הפעילות באתר, אשר איננה מקצועית
18 דיה, וכאשר חלק מעורכי האתר פועלים באופן דיקטטורי כלפי אחרים.

19 7. בשלב מסוים פנתה הנתבעת לתובע בשל ביקורת שהייתה לה כלפיו, לטענתה, בקשר לפעולות
20 עריכה שביצע (או חסימה זמנית של האפשרות לבצע עריכה בערך) של ערכים הקשורים
21 בשואה, אך התובע סירב להיפגש עם הנתבעת או לענות לשיחות טלפון שלה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

8. בעקבות זאת עשתה התובעת מספר פרסומים שאין מחלוקת כי נעשו על ידה. לגבי כל הפרסומים למעט אחד, אין מחלוקת כי הם מתייחסים מפורשות לתובע.
9. הפרסומים נעשו ברשת פייס בוק, בהודעת דוא"ל למזכירת בית הספר בו שימש התובע מורה, בשיחת טלפון למזכירת בית הספר ושיחת טלפון עם מנהלת בית הספר, ופנייה באמצעות פייס בוק לגבי מיכל לסטר מנהלת הפעילות של עמותת ויקימדיה ישראל המרכזת את קהילת עורכי ויקיפדיה בישראל.
10. התובע טוען כי בפרסומים האמורים כינתה אותו הנתבעת פרו-נאצי, נאו-נאצי, שבחר לעצמו כשם כינוי כעורך בויקיפדיה, שם של אציל גרמני, דבר המצביע על היותו פרו-נאצי, וכי הוא מוחק באופן שיטתי ערכים העוסקים בשואה, דבר שאף הוא מצביע על היותו פרו-נאצי. כן פרסמה כי לא ייתכן שפרו-נאצי יכהן כמורה בישראל וכי היא תפעל בכל דרך למיגור התופעה. לטענתו, ככל הנראה מסע ההכפשות של הנתבעת נגדו הוא חלק מכוונתה להתנקם, ללא הבחנה, בכל קהילת עורכי ויקיפדיה העברית, כפי שפעלה כלפי עורכים נוספים באתר, נוכח ההחלטה לסלקה מקהילת העורכים בויקיפדיה. התובע טוען כי הפרסומים נועדו לגרום לו נזק רב, לפגוע במקום עבודתו, בפרנסתו ובקשריו הבין אישיים והחברתיים, וכי הפרסומים ביזו אותו, גרמו לכך שקיבל אינספור שיחות טלפוניות ובירורים מחברים וקולגות בהן נשאל אודות הפרסומים המכפישים, ואף בוצעה לו שיחת בירור בבית הספר.
11. התובע טוען כי בגין חמשת הפרסומים הוא זכאי לפיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק בסך של כ- 700,000 ₪ (סך של 140,000 ₪ בגין כל פרסום, שכן אין ספק שנעשו בזדון), אך הוא מעמיד את התביעה לצרכי אגרה על סך כולל של 150,000 ₪. כן עותר התובע לחייב את הנתבעת לפרסם בכל פלטפורמה בה פורסמו ההכפשות, הודעת התנצלות בנוסח שייקבע על ידי בית המשפט, וכן לחייבה לשלוח למעסיקו מכתב התנצלות ותיקון מפורש לאמירות והטענות המכפישות.
12. הנתבעת טוענת כי הפרסום השני בפייס בוק לא מזכיר את שמו של התובע ולא מתייחס אליו אלא מתייחס באופן כללי לויקיפדיה, שכונתה על ידה בפרסום 'אתר נאו-נאצי המוחק ערכים של השואה כדבר יומיומי', ועורכי האתר שכונו על ידה 'מפלצות השולטות באתר', ו'פעילים נאו-נאצים'.
13. כן טוענת הנתבעת כי בפרסומים אין משום הכפשה או השמצה, כי אין לייחס לה כל כוונת זדון, וכי פרסומיה נעשו בתום לב. לטענתה לא כינתה את התובע נאו-נאצי. כל שציינה הוא כי הוא מחזיק בעמדות פרו-נאציות וכי אין בכך משום לשון הרע, אלא ניתוח אקדמאי של פעולותיו ובגדר הבעת דעה בתום לב מהיבט היסטורי מקצועי. הצגת אדם כמחזיק בעמדות פרו-נאציות אינה לשון הרע אלא תוצאת ניתוח ואבחנה השואבת את תוכנה מידע וניתוח ההיסטוריה, וזו דעת ההיסטוריון – הנתבעת. השם הגרמני או האוסטרי הונגרי או הפרוסי שבו כינה עצמו התובע כעורך בויקיפדיה, היינריך פון פלדהיים, משמש לכולי עלמא נדבך אובייקטיבי להבעת הדעה הסובייקטיבית הסבירה הקושרת את השם לעמדותיו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

1

2

דיון והכרעה

3 14. התביעה עניינה בחמישה פרסומים שאין חולק כי נעשו על ידי התובעת כפי שיפורטו להלן.

4

5

הפרסום הראשון

6 15. ביום 26.6.2016 פרסמה הנתבעת בפייס בוק את הדברים הבאים: "...מחיקה נוספת בערך על

7 מחנה הריכוז [[ארבייטסדורף]] נעשה בידי דרור אלון – מורה בכפר הנוער עתיד ע"ש יוענה

8 ז'בוטינסקי. מזעזע להיווכח שפרו-נאצי מכהן בתפקיד מורה בישראל. דרור אלון שינה את

9 שמו ל"היידן פון פלדהיים" (אציל גרמני) כחלק מעמדתו הפרו-נאצית ראו להלן את המחיקה

10 שביצע..."

11

12

הפרסום השני

13 16. הפרסום השני פורסם ביום 26.6.2016, ברשת פייס בוק: "ויקיפדיה העברית היא אתר נאו-

14 נאצי המוחק ערכים של השואה. המחיקות הן עניין יומיומי. לא ברור מי המפלצות השולטות

15 באתר – הגיע הזמן שקרן ויקימדיה שרוב מיזמיה הם מבורכים תעשה סדר בהתפרעות

16 המאוסה באתר ויקיפדיה בעברית. ובראש ובראשונה תסלק את הפעילים הנאו-נאצים שבו."

17

18

הפרסום השלישי

19 17. ביום 27.6.2016 שלחה הנתבעת הודעת דוא"ל לגבי מזל סעדון, מזכירת בית הספר ובו כתבה:

20 "שלום רב מזל, בהמשך לשיחתנו, מצורף קישור שבו דרור אלון אשר שינה את שמו ל-היידן

21 פון פלדהיים (Hayden Von Feldheim) לוקח חלק במחיקת חלק מהערך [[ארבייטסדורף]]

22 מחנה ריכוז בגרמניה {קישור} המחיקה הזו (היא אחת מני רבות) והשם הגרמני שבחר לו

23 הם מופעים אופייניים ומובהקים לפעילותו הפרו-נאצית. לא ייתכן שפרו-נאצי יכהן כמורה

24 בבית ספר בישראל. אני אפעל בכל דרך למיגור התופעה. מחכה לתגובתכם! בתודה, ד"ר יעל

25 ויילר ישראל".

26

27

הפרסום הרביעי

28 18. ביום 28.6.2016, התקשרה הנתבעת שוב למקום עבודתו של התובע, ושוחחה בשנית עם הגב'

29 מזל סעדון, מזכירת בית הספר. בשיחה זו דרשה התובעת אף לשוחח עם מנהלת בית הספר,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

הגב' מילה ספיבק, היא המנהלת הישירה של הובע במקום עבודתו. הגב' סעדון העבירה את השיחה למנהלת בית הספר, אשר שוחחה עם הנתבעת ושמעה ממנה דברים ברוח הדברים שלעיל כנגד התובע.

הפרסום החמישי

19. במהלך חודש יוני 2016 שלחה הנתבעת הודעה בפיס בוק, בנוסח דומה לפרסום השלישי, לגב' מיכל לסטר מנהלת הפעילות של עמותת ויקימדיה ישראל המרכזת את קהילת עורכי ויקיפדיה בישראל.

לשון הרע

20. מאחר ואין מחלוקת כי הפרסומים נעשו על ידי הנתבעת, ומאחר ואין מחלוקת כי כולם למעט אחד פורסמו אודות התובע, יש לבחון האם האמור בפרסומים מהווה לשון הרע.

21. בהתאם לחוק איסור לשון הרע התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק") תחילה יש לבדוק האם פרסום מהווה לשון הרע כאמור בסעיף 1 לחוק.

22. רק בשלב שני בוחנים אם למרות שהדברים מהווים לשון הרע, עומדת לנתבע איזו מההגנות הקבועות בחוק, ובין היתר הגנת אמת הפרסום והגנת תום הלב.

23. סעיף 1 לחוק קובע:

a. "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

24. פרסומים מהווים לשון הרע כאשר קיימת אפשרות אובייקטיבית כי פרסומם עלול להביא לאחת או יותר מהתוצאות המנויות בסעיף 1 לחוק, ואין צורך להוכיח, כתנאי לקבלת פיצוי, כי אכן הביאו לתוצאה כאמור בפועל. זאת, בין היתר, לנוכח הנחת המוצא כי פרסומים שיש בהם לשון הרע, גורמים בדרך כלל נזק, גם אם קשה להוכיח אותו ואת שיעורו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

25. על משמעות האמירות אנו למדים מתוכן האמירות או הפרסומים, והם מתפרשים בהתאם
26. לאמות מידה אובייקטיביות.
26. המלומד, אורי שנהר, כתב בספרו: "משמעות הפרסום נקבעת על מי המבחן האובייקטיבי,
היינו: על פי המובן הטבעי והרגיל של המילים בעיני הקורא הסביר, וכי לצורך פרשנות
הפרסום אין כל רלוונטיות לכוונת המפרסם או לשאלה כיצד הבין את הדברים הנפגע או מי
ששמע או קרא את הדברים" (אורי שנהר, דיני לשון הרע, עמ' 217, 1997).
27. כב' השופטת א' פרוקצ'יה קובעת באשר לאופן פרשנות הטקסט בהקשר זה: "ראשית, יש
לפרש את הביטוי בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות העולה ממנו, על פי
אמות מידה מקובלות על האדם הסביר. פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם הפשוט של
דברי הפרסום המפורשים, והן על האמור "בין שורותיו", כפי שמכלול זה עשוי להתקבל
ולתפרש בעיני האדם הסביר" [ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי ואח' (4.8.08)].
28. המשמעות האובייקטיבית, הסבירה והמקובלת לביטוי זה או אחר, היא פועל יוצא של
התפיסות המקובלות בחברה בעת הרלוונטית.
29. לא יכול להיות חולק כי במדינת ישראל, מאז ומעולם, וכך גם היום, האמירות כי אדם הוא
ניאו-נאצי, או מחזיק בדעות פרו-נאציות, יתקבלו על ידי האדם הסביר ככינוי גנאי
מהחמורים ביותר הקיימים, ככאלה המעוררים כלפי אותו אדם סלידה, בזו ושנאה.
30. כך גם נקבע בפסק הדין ברע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (ניתן ביום 12.11.2006) כי כינויו
של אדם "נאצי" מהווה לשון הרע. בע"פ 8927/06 פלוני נ' מ"י (ניתן ביום 14.10.2007) נקבע
כי אין ספק שגם בעידנא דריתחא אין מקום לכנות את הזולת בישראל בשם "נאצי" (שם
הדברים נקבעו בהקשר של דיון בעבירה של העלאת עובד ציבור בו לא הורשעה המערערת,
אלא בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו). כן ראו דיון בשאלה זו במאמרו של יובל קרניאל
גזענות, תקשורת ולשון הרע – האם מותר לומר על גזען שהוא "נאצי"? המשפט י"א, תשס"ז
ע' 409.
31. משכך פרסום כי מאן דהו נאו-נאצי או מחזיק בדעות פרו-נאציות מהווה, אובייקטיבית, לשון
הרע.
32. הדין הישראלי אינו שולל מכל וכל את האפשרות להשתמש בביטוי "נאצי", נאו-נאצי, "פרו-
נאצי" וכדומה, ועצם ההשוואה לנאצים ודומיהם אינה שוללת את הגנת תום הלב מפרסום
המהווה לשון הרע (ראו רע"א 2572/04 פריג' נ' "כל הזמן" ואח' (ניתן ביום 16.6.2008). נקבע
כי ההגנות הקבועות בחוק מגלמות נקודות איזון שונות המבטאות את יחסיות הזכות לשם
טוב וחופש הביטוי, ולפיכך אין מקום לפסילה גורפת של ביטויים. דהיינו, מחמת חופש
הביטוי ומחמת הצורך לאפשר דיון ציבורי רחב בתופעות שונות בעלות היבטים היסטוריים
חברתיים מדיניים ואחרים רבי משמעות, לא נקבע איסור גורף על שימוש בביטויים מסוימים
כגון "נאצי".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

- 1 33. ההגנות הרלוונטיות הנטענות על ידי הנתבעת בענייננו הן ההגנות לפי סעיף 15(4) ולפי סעיף
2 15(6) לחוק, שהן חלק מהגנות תום הלב.
- 3 34. סעיף 15 רישא לחוק קובע: " **במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זו הגנה טובה**
4 **אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:**"
- 5 35. ס"ק (4) ו- (5) לסעיף 15 לחוק קובעים:
- 6 (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או
7 ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או
8 דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;
9
- 10 (6) הפרסום היה בקורת על יצירה ספרותית, מדעית, אמנותית או אחרת
11 שהנפגע פרסם או הציג ברבים, או על פעולה שעשה בפומבי, ובמידה שהדבר
12 כרוך בבקורת כזאת - הבעת דעה על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע
13 במידה שהם נתגלו באותה יצירה או פעולה;
14
- 15 36. ההגנה בסעיף 15(4) לחוק אפשרית לכאורה בענייננו בשל היותה של עריכת ערכים בויקיפדיה
16 משום פעילות שבה יש "ענין ציבורי" כאמור בסעיף 15(4) וכי מדובר, לפי הטענה, בהבעת דעה
17 על 'מעשיו או דעותיו של התובע במידה והם נתגלו באותה התנהגות'.
- 18 37. ההגנה בסעיף 15(6) לחוק אפשרית לכאורה בענייננו בטענה כי מדובר בביקורת על "יצירה
19 אחרת" כמשמעותה בהוראת סעיף 15(6) לחוק, שפורסמה ברבים, ו'הבעת דעה לגבי מעשיו
20 או דעותיו של התובע במידה שהם נתגלו באותה יצירה או פעולה'.
- 21 38. אקדים ואומר כי בענייננו הוכח כי לא חלות על הפרסומים ההגנות לפי החוק.
- 22 39. מתשובותיה של הנתבעת בחקירתה הנגדית לגבי נושאים הקשורים בשואה, העובדה שהפגינה
23 ידע מעמיק ורחב גם בנושאים פחות מרכזיים ומוכרים, ותשובותיה המקיפות שניתנו ללא
24 היסוס, התרשמתי כי מדובר במי שיש לה ידע רחב היקף ומעמיק בנושא זה.
- 25 40. אין גם ספק כי נושא השואה חי בעצמותיה של הנתבעת, והיא מרבה לחקור את הנושא
26 ולכתוב ולפרסם בקשר אליו.
- 27 41. גם כאשר הוחלט על ידי חברי ויקיפדיה לסלק את הנתבעת כעורכת צוינו ידיעותיה הרבות
28 בנושא ותרומתה, וחלק מהחברים התנגד לסילוקה. ההחלטה לא נעשתה על רקע ידיעותיה
29 של הנתבעת בתחום ולא על רקע דעותיה בעניינים אלה, אלא על רקע האופן שבו התבטאה
30 והתנהלה כנגד אחרים שעם דעתם לא הסכימה.
- 31 42. הנתבעת מעידה על עצמה כי יצרה באתר ויקיפדיה העברית כ- 600 ערכים חדשים בעיקר
32 בתולדות עם ישראל, פילוסופיה יהודית וספרות יהודית ללשוניותיה, העלתה לאתרים או
33 מיזמים של ויקימדיה מעל ל- 1,000 צילומים וסרטונים היסטוריים מעשי ידיה ובשפות
34 אחדות, ועוד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

- 1 על מנת שיהיה מקום להגיע למסקנה כי מדובר בפרסומים בהבעת דעה גרידא, כאמור בסעיף
- 2 15(4) לחוק, יש צורך שהאדם הסביר יבין כי מדובר בהבעת דעה גרידא, וכן כי ככל שלצורך
- 3 הבעת הדעה הובאו עובדות, יהיה אלו עובדות אמת (ראו רע"א 2572/04).
- 4 סבורני שצריך גם שיהיה איזה שהוא קשר לוגי סביר בין העובדות שהובאו לבין המסקנה
- 5 שהוסקה, אולם דבר זה בענייננו הוא בבחינת למעלה מהצורך.
- 6 בתצהירה מפרטת הנתבעת בהרחבה את הביקורת שיש לה על אתר ויקיפדיה העברית ובין
- 7 היתר (כהערת ביקורת רביעית במספר) טוענת הנתבעת כי באתר קיימת תופעה חמורה ובזויה
- 8 של מופעים פרו-אנטישמיים ופרו-נאציים. עפ"י עדותה בתצהירה, בתחילת פעילותו באתר
- 9 נהג התובע בזהירות רבה כדי להסוות את מניעיו, עד שקיבל, ביום 19.5.2014, הרשאת
- 10 "מפעיל", המאפשרת לו לחסום דפים ומשתמשים באתר. מייד לאחר קבלת ההרשאה
- 11 השתחרר מעכבותיו, פנה לערכים על אנטישמיות נאציזם ותקופת השואה, ומחק מהם תכנים
- 12 שהוסיפו אליהם היסטוריונים מלומדים, וגם חסם אותם בפני האפשרות לתרום תרומתם
- 13 לציבור.
- 14 באופן ספציפי העידה הנתבעת כי התובע השחית (מחק או חסם) 5 ערכי אנטישמיות ושואה
- 15 לפני שחסם את הערך מחנה עבודה:
- 16 ביום 30.5.2015 בשעה 07:49 מחק התובע הרחבה בערך "אוטאנטישמיות", וכן חסם מעריכה
- 17 את תורם ההרחבה: Imagine people עם התקציר "עריכת טרול";
- 18 ביום 26.6.2015 בשעה 11:32 חסם התובע את הערך "מחנה ריכוז קלוגה" לעריכה לציבור;
- 19 ביום 26.6.2016 בשעה 10:38 חסם התובע את הערך "מחנה הריכוז הינצרט" לעריכה לציבור;
- 20 ביום 26.6.2016 בשעה 10:39 חסם התובע את הערך "עבודות כפייה תחת שלטון גרמניה
- 21 הנאצית" לעריכה לציבור;
- 22 ביום 26.6.2016 בשעה 10:40 חסם התובע את הערך "קולומביה האוס" לעריכה לציבור;
- 23 ביום 26.6.2016 בשעה 10:41 חסם התובע את הערך "זקסנבורג" לעריכה לציבור;
- 24 ואז ביום 27.6.2016 בשעה 11:01 חסם התובע את הערך "ארבייטסדורף" לעריכה לציבור.
- 25 הנתבעת טוענת כי ביום 28.6.2016 המשיך התובע להשחית ערכי אנטישמיות ושואה: חסם
- 26 את הערך "האזור המבצעי החוף האדריאטי" לעריכה לציבור; חסם את הערך "מחנה הריכוז
- 27 ואיווארה" לעריכה לציבור; מחק הרחבה בערך "גטו סוסנוביץ" וחסם מעריכה את תורם
- 28 ההרחבה AeazyDon; מחק הרחבה בערך "גטו ריגה" ואת תורם ההרחבה האמור; מחק
- 29 את ההרחבה בערך "גטו שאוולי, וחסם את עורך ההרחבה האמור; מחק הרחבה בערך "גטו
- 30 גרודנו" ואת עורך ההרחבה האמור; מחק הרחבה בערך "גטו לובלין" ואת עורך ההרחבה
- 31 האמור; מחק הרחבה בערך "גטו לחווא, וחסם את עורך ההרחבה האמור; מחק הרחבה בערך
- 32 "אנטישמיות נוצרית" אשר תרם משתמש 213.57.43.27.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

55. הנתבעת טוענת כי התובע הוא פרו-נאצי, בכך שהוא נוהג אחר עיקרים שבאידיאולוגיה הנאצית. אחד העיקרים באידאולוגיה זו היא שנאת היהודי, הרצון לעצב את דמות היהודי וזיכרון היהודי והראייה שלו כמקור הרע של העולם (עמ' 12 לפרוטוקול). לטענתה התובע נוהג למחוק ערכים בתחום של השואה ואנטישמיות, על מנת "למחוק" את ההיסטוריה היהודית בהקשר זה, כפי שעשו הנאצים וכפי שעושים פרו-נאצים וניאו-נאצים. כן העידה **"דמי רתח בי על כך שבמדינת ישראל מישוה בכלל מעיז לעשות דבר כזה, למחוק תכנים יקרים מפז בתוך ערכי שואה ואנטישמיות ולא רק מעשי ידי" (עמ' 20 לפרוטוקול).**
56. מהאמור לעיל עולה כי לפי הטענה התובע הוא מוחק סידרתי של ערכי השואה ואנטישמיות, מתוך רצון למחוק את ההיסטוריה היהודית ומתוך רצון למחוק את היהודים. טענה עובדתית זו לא הוכחה כלל ועיקר.
57. מעבר לכך שהנתבעת לא הוכיחה כי התובע הוא מוחק סדרתי של ערכי השואה ואנטישמיות, הנתבעת התעלמה בפרסומים שביצעה וכן בטענותיה מהסיבה למחיקת ההרחבות שנעשו או החסימה של היכולת לערוך ערך, וכן מכך מדובר בחסימת היכולת לערוך לזמן קצר. העלמת עובדות אלו עוותה את משמעות הדברים בעיני השומע או הקורא, וכמוהו כהטעייה ממש ביחס לעובדות שפורסמו, שכמוה הפרסום שאינו אמת ובמכוון.
58. אתר ויקיפדיה העברית פתוח לעריכה לכל, ללא סינון. ניתן לערוך באמצעות רישום לאתר ואף ללא רישום. עורכי ויקיפדיה המכונים "משתמשים" או "ויקיפדים" והם פועלים בהתנדבות. לכל עורך ובעל תפקיד יש כינוי שבאמצעותו הוא מזדהה וכך ניתן לדעת מי ערך איזה ערך. מעליהם בהיררכיה מצויים "מפעילי מערכת" ובראש עומדים ה"בירוקרטים" שהם עורכים ותיקים שנבחרו על ידי הקהילה לפרק זמן מוגבל, ושומרים על הסדר והאכיפה של כללי האתר. בין היתר, בסמכותם למחוק דפים ולחסום עורכים אחרים מעריכה בהתאם לכללים (נספח 1 לתצהיר התובע).
59. אחד מאמצעי האכיפה היא חסימה של עורך מעריכה באתר או אזהרה כי אם ימשיך בהתנהגותו המפרה את הכללים, ייחסם.
60. הגנה (באמצעות חסימה) על ערך (מפני עריכתו) נעשית במקרים של השחתת ערך, גם אם חלק מההשחתה מוסכמת. היא גם נעשית במקרים של "מלחמת עריכה" כאשר נעשים תיקונים על ידי עורכים שדעותיהם שונות, שוב ושוב, ואזי נחסמת אפשרות העריכה של אותו ערך עד שהרוחות נרגעות.
61. כאשר אדם נחסם ללא הגבלת זמן, בהתאם לכללי ויקיפדיה על המפעילים למחוק כל שינוי ערך שהוא עושה ללא קשר לתוכנו, ואותו עורך שנחסם נקרא "טרול". ההחלטה להגדיר משתמש כ"טרול" נעשית לאחר הצבעה של הקהילה. ככל שאדם הוכרז כטרול ונחסם לעריכה, בהתאם לכללי ויקיפדיה יש לבטל כל עריכה שלו ולשחזר כל ערך שערך למצבו הקודם ללא קשר לתוכן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

62. מטענות הנתבעת בדבר מחיקות או חסימת אתרים, ככל שנעשתה (ורק מעט שבמעט מכל שציינה הנתבעת בוצע על ידי התובע), והפרסומים של הנתבעת אודות התובע בעניין זה, נשמט כאמור פרט מהותי אשר עיוות את משמעות הדברים בפני הקורא או השומע אותם והוא שהמחיקות שנעשו נעשו כאשר נחסם הכותב מכתובה באתר, וכאשר עשה כן (תוך שימוש בשם שונה או ללא שימוש בשמו שבו סולק מכתובה באתר), וזאת בהתאם לכללי ויקיפדיה, ללא קשר לנושא שעליו כתב או לאיכות הדברים שכתב, ולא על רקע אידיאולוגי. כן נשמטה מפרסומי הנתבעת העובדה שכאשר נעשית חסימה של ערך, בעיקר בעקבות "מלחמת עריכה", החסימה נעשית לפי כללי האתר, וכי היא נעשית לזמן קצר בלבד.
63. ללא קשר לשאלה האם כללי ויקיפדיה העברית טובים ורצויים אם לאו (שהרי לא התובע הוא שקובע כללים אלו), הפרסומים שעשתה הנתבעת בדבר מחיקות או חסימות עריכה, מבלי לציין את הנסיבות הנוספות האמורות, המהוות את הסיבה למחיקה או לחסימה הקצרה, גורמת להטעיה של ממש של הקורא את השומע את הפרסום, ומקנה לפעולה שנעשתה (מחיקה או חסימה לזמן קצר) גוון שאין בו, כאילו המוחק או החוסם לזמן קצר, "מתנכל" מטעמים אידיאולוגיים לערכים שבהם נעשו ההרחבה או העריכה.
64. בנסיבות אלו, כאשר ההרחבות שנמחקו על ידי התובע, או הערכים שנחסמו לעריכה לזמן קצר, נמחקו או נחסמו בהתאם לכללי ויקיפדיה העברית, וללא קשר לתוכן של אותם ערכים, אין מדובר בהבעת דעה כנה של הנתבעת אודות התנהגותו של התובע או ביקורת על יצירתו, כאשר היא פרסמה כי הוא מוחק סדרתי של ערכים אלה וכי הוא עושה כן על רקע היותו פרו-נאצי.
65. הנתבעת עצמה, לפי עדותה, כתבה ערכים רבים באתר, והכירה היטב את הכללים שבאתר. לא היה בפרסומים שביצעה הנתבעת אודות התובע משום "ביקורת" על יצירה או "הבעת הדעה". הנתבעת ידעה היטב כי התובע פעל בהתאם לכללי האתר, וללא שום קשר לאידיאולוגיה כלשהי שיש לו ביחס לערכים שנמחקו או שנחסמו לזמן קצר. ממילא לא היה מקום לפרסם כאילו המחיקות או החסימות נעשו על רקע אידיאולוגי בכלל, ופרו-נאצי בפרט. לא הייתה בכך אמת, ולא היה בכך תום לב.
66. זאת ועוד, התברר כי רוב רובם של העריכות והחסימות שהנתבעת ציינה, לא נעשו על ידי התובע, אלא על ידי משתמש אחר, והיה על הנתבעת, הבקיאה היטב באופן שבו ניתן לבדוק מי ביצע עריכה או חסימה ומתי, לדעת זאת.
67. גם בחירתו של התובע בשם עורך "היינריך פון פלדהיים, אין בה כדי להצביע על נטיות פרו-נאציות כלשהם מצדו, והנתבעת גם לא הראתה כיצד באופן לוגי כלשהו ניתן להסיק מבחירתו בשם זה כי לתובע נטיות פרו-נאציות.
68. למעשה, כעסה של הנתבעת יצא על כך שהיא נחסמה לעריכה באתר, וכדי לעקוף זאת ביצעה עריכה שלא באמצעות שמה באתר. כיוון שסגנון העורכים מוכר בעיקרו ליתר החברים, הוסרו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

- 1 גס עריכות אלה על ידי אנשים שונים באתר, וגם זאת אך ורק מהטעם שהנתבעת נחסמה
- 2 לעריכה באתר ולא בשל תוכן הדברים שכתבה או התנגדות אידיאולוגית לדברים שכתבה.
- 3 69. הנתבעת פעלה בדרכים שונות כלפי עורכים נוספים ולא רק כנגד התובע, והיא גם ניהלה או
- 4 מנהלת הליכים משפטיים רבים כנגד עורכים אחרים באתר, לפי עדותה, 15 הליכים
- 5 משפטיים.
- 6 70. הנתבעת גם לא ניהלה ויכוח אקדמי, ולא העביר ביקורת על יצירה, אלא הפנתה את פרסומיה
- 7 למקומות שבהם תיגרם לתובע פגיעה נרחבת מצד אחד (פייס בוק), וממוקדת מצד שני (בבית
- 8 הספר שבו הוא מלמד ולמנהלת הפעילות של עמותת ויקימדיה ישראל המרכזת את קהילת
- 9 עורכי ויקיפדיה בישראל). גם תוכן הפרסומים לא נעשה כהבעת דעה וניתוח כלשהו אלא
- 10 כהשמצות לשמן.
- 11 71. אשר לפרסום השני בפייסבוק אני מקבלת את טענת התובע כי כאשר הוא נעשה באותו יום
- 12 בו נעשה הפרסום הראשון, וכאשר הוא נעשה באותה פלטפורמה, פייס בוק, ניתן לזהות את
- 13 הפרסום השני כמתייחס אף הוא לתובע, למרות שבפרסום השני (בהבדל מהפרסום הראשון)
- 14 לא צוין שמו של התובע.
- 15 72. מכל האמור לעיל עולה כי הנתבעת פרסמה פרסומי לשון הרע אודות התובע וכי לא עומדות
- 16 לה איזו מההגנות על פי החוק.
- 17 73. זאת ועוד, מנסיבות העניין כמפורט לעיל עולה כי הנתבעת ביצעה את הפרסומים בכוונה לפגוע
- 18 כאמור בסעיף 7א(ג) לחוק, ובין היתר פעלה על מנת להשיג את המטרה של פיטוריו של התובע
- 19 מעבודתו כמורה. התובעת עצמה הודתה במטרה זו וטענה כי אדם כמותו לא ראוי להיות
- 20 מורה.
- 21 74. למרות שנעשו 5 פרסומים נפרדים אני סבורה כי יש להתייחס לפרסום הראשון והשני, שנעשו
- 22 בפייס בוק באותו יום, כאל פרסום אחד; לפרסום השלישי והרביעי, שנעשו לבית הספר בו
- 23 מלמד התובע, יום אחר יום, כאל פרסום אחד; ולפרסום החמישי, כפרסום נפרד.
- 24 75. בנסיבות אלה, בהתחשב בהיקף הרחב של האנשים שנחשפו לפרסום, בהתחשב בכך
- 25 שהנתבעת ביצעה פרסומים "ממוקדים" למקום עבודתו של התובע, בהתחשב בכיעור של לשון
- 26 הרע, ובמיוחד כאשר מדובר במורה, ראיתי לנכון לפסוק לתובע פיצויים כדלקמן: סך של
- 27 30,000 ₪ בגין הפרסום בפייס בוק, סך של 30,000 ₪ בגין הפרסום בבית הספר, וסך של
- 28 10,000 ₪ בגין הפרסום לגבי לסטר.
- 29
- 30 **פסיקתא**
- 31 76. הנתבעת תשלם לתובע סך של 70,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד
- 32 למועד התשלום בפועל, הוצאות אגרה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום התשלום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 39224-11-16 אלון נ' ויילר ישראל

תיק חיצוני:

על ידי התובע ועד למועד התשלום על ידי הנתבעת, וכן שכ"ט עו"ד בסך 10,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

ניתן היום, כ"ט סיוון תש"פ, 21 יוני 2020, בהעדר הצדדים.

רונית פינצ'וק

רונית פינצ'וק אלט, שופטת בכירה